

Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm

2020-09-01

Sofia Hylander
070-562 13 75
sofia.hylander@tco.se

Ändringar i högskolelagen för att främja den akademiska friheten och tydliggöra lärosätenas roll för det livslånga lärandet

U2020/03053/UH

TCO har getts möjlighet att yttra sig över promemorian Ändringar i högskolelagen för att främja den akademiska friheten och tydliggöra lärosätenas roll för det livslånga lärandet.

I promemorian föreslås ändringar i högskolelagen (1992:1434) i syfte att dels främja och värna den akademiska friheten som förutsättning för utbildning och forskning av hög kvalitet, dels att tydliggöra universitetens och högskolornas ansvar för det livslånga lärandet.

Förändringen innebär följande tillägg i 1 kap 5§ respektive 6§:

- Högskolorna ska i sin verksamhet främja ett livslångt lärande
- I högskolornas verksamhet ska som allmän princip gälla att den akademiska friheten ska främjas och värnas

Promemorian baseras på delar av Styr- och resursutredningens förslag i betänkandet ”En långsiktig, samordnad och dialogbaserad styrning av högskolan” (SOU 2019:6).

TCO delar bilden att framtidens arbetsmarknad med ökad digitalisering, ökad internationalisering och en arbetskraft som arbetar högre upp i åldrarna kommer att ställa högre krav på kompetensutveckling under hela arbetslivet. Mot denna bakgrund har TCO under flera år verkat för ett omställningsuppdrag för högskolan – ett utpekat ansvar för omställning, vidareutbildning och livslångt lärande samt ett utbildningsutbud anpassat för redan yrkesverksammas behov och förutsättningar.

TCO tillstyrker därmed den föreslagna förändringen i högskolelagen där högskolornas ansvar för det livslånga lärandet förtydligas. TCO uppskattar särskilt att man i författningstexten valt begreppet livslångt lärande – ett vidare begrepp än det ursprungliga utredningsförslaget fortbildning och vidareutbildning.

TCO vill samtidigt understryka behovet av resurser för att realisera det livslånga lärandet – ett utökat kursutbud för redan

yrkesverksamma kommer annars att ske på bekostnad av antalet utbildningar för nybörjarstudenter. TCO menar också att det krävs ekonomiska incitament och ett förändrat resurstilldelningssystem för att ge universitet och högskolor förutsättningar att utveckla utbildningar som både till form och innehåll är anpassade utifrån yrkesverksammas behov.

TCO delar också bilden att akademisk frihet är en förutsättning för både forskning och utbildning på vetenskaplig grund och för lärosätenas roll som en självständig och kritiskt reflekterande kraft i samhället. I en tid då den fria vetenskapens roll ifrågasätts är det än mer angeläget och ett viktigt politiskt signalvärde att stärka den akademiska friheten.

TCO tillstyrker därmed förslaget att främja och värna den akademiska friheten genom en ändring i högskolelagen.

Therese Svanström
Ordförande

Sofia Hylander
Utredare